

Politisk aftale om åbenhedsordningen

Politisk aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en ny åbenhedsordning om ministres udgifter og aktiviteter

Dato: 30. april 2009

Regeringen og Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre (herefter benævnt aftaleparterne) har indgået aftale om en ny åbenhedsordning om ministres udgifter og aktiviteter.

Aftaleparterne finder, at det er et bærende princip for demokratiet, at borgerne bør have størst mulig adgang til at følge med i og dermed føre kontrol med, at alt går rigtigt til ved forvaltningens udførelse af dens opgaver. Denne adgang til at føre kontrol med den offentlige forvaltning, som offentlighedsprincippet giver mulighed for, kan bidrage til at forebygge og forhindre magtmisbrug og anden kritisabel forvaltningsvirksomhed. En sådan indsigt er således egnet til at underbygge og forøge tilliden til forvaltningen.

Aftaleparterne kan konstatere en stigende efterspørgsel efter oplysninger om ministres forbrug af offentlige midler og ministres deltagelse i forskellige arrangementer. Aftaleparterne ønsker at imødekomme denne efterspørgsel og er derfor enige om at indføre en ny ordning med større åbenhed og styrket demokratisk kontrol på dette område.

Aftaleparterne har noteret sig regeringens vejledning om ministres anvendelse af udgifter og brug af ministerbil.

Det er allerede i dag muligt at få indsigt i ministres forbrug af offentlige midler, men dette kræver en aktiv handling fra borgerne. Den ny åbenhedsordning vil indebære, at alle regeringens ministre fremover af egen drift vil offentliggøre oplysninger om månedlige repræsentationsudgifter, udgifter til tjenesterejser og modtagne gaver. Oplysningerne vil i begyndelsen blive offentliggjort på det enkelte ministeriums hjemmeside. Der vil senere blive etableret en central samlet fremstilling af oplysninger. Der er tale om en udvidet informationspligt, der ikke indskrænker den bestående adgang til at få aktindsigt i konkrete bilag for de enkelte udgifter.

Den ny åbenhedsordning vil yderligere indebære, at regeringens ministre fremover offentliggør oplysninger om officielle repræsentative opgaver, som de har deltaget i inden for den seneste måned. Herved får offentligheden mulighed for at følge med i, hvilke officielle repræsentative arrangementer, som regeringens ministre har deltaget i. Der tænkes i den forbindelse f.eks. på

koncerter, fodboldkampe, biografpremierer og jagtture. Tilsvarende vil den ny åbenhedsordning omfatte en vis fremadrettet information om regeringens ministres officielle aktiviteter for den kommende måned.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at den nuværende ordning med offentliggørelse af ministres økonomiske interesser er hensigtsmæssig og skal fortsætte.

Med den ny åbenhedsordning sikres en ganske omfattende indsigt og dermed kontrol med ministres forbrug af offentlige midler og deltagelse i aktiviteter.

I forlængelse af den ny åbenhedsordning har aftaleparterne overvejet spørgsmålet om indsigt i ministres kalendere. Ministerkalenderen er et nødvendigt praktisk planlægningsredskab for ministeren og ministeriet. Det er af praktiske og styringsmæssige grunde helt afgørende, at der kun føres en samlet kalender for en minister. Ministerkalenderen indeholder derfor både detaljerede oplysninger om ministeraktiviteter og oplysninger om ministerens partimæssige og private aktiviteter, og det er således muligt ved at få indsigt i kalenderen at få et ganske omfattende indblik i ministerens liv.

Aftaleparterne anerkender, at ministerkalenderen primært skal være et effektivt planlægningsredskab for ministeren og ministeriet. Aftaleparterne ønsker samtidig at sikre ministerkalenderens værdi som historisk kildemateriale. Endvidere er aftaleparterne opmærksomme på behovet for beskyttelse af ministres privatsfære.

Aftaleparterne finder, at den ny åbenhedsordning sikrer offentligheden omfattende indsigt i ministerens forbrug af offentlige midler og deltagelse i aktiviteter, og aftaleparterne er derfor enige om at løfte ministerkalenderen ud af den nutidige offentlighedsordning for derved at bevare kalenderen som et planlægningsredskab og samtidig sikre det historiske kildemateriale, som vil være tilgængeligt efter de gældende arkivregler.

Aftaleparterne er enige om, at det ikke er hensigten med forslaget at begrænse offentlighedens indsigt i forvaltningens sager eller i, hvad ministeren foretager sig i kraft af sit ministerhverv. Aftalen berører derfor ikke i øvrigt offentlighedens adgang til aktindsigt i dokumenter, f.eks. i de sager, som er oprettet i forbindelse med konkrete møder eller aktiviteter eller de konkrete udgiftsbilag vedrørende møderne. Aftaleparterne er endvidere enige om, at der er tale om et isoleret initiativ begrænset til ministerkalendere, og at det derfor ikke i øvrigt på nogen måde foregriber offentlighedskommissionens arbejde.

Parterne er enige om, at både ændringen af offentlighedsloven og den ny åbenhedsordning bør være i kraft omkring den 1. juni 2009.